

**มาตรการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

เพื่อให้การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา ๔ กลุ่มภัย คือ ๑) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์(Violence) ๒) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ(Accident) ๓) ภัยที่เกิดจากการละเมิดสิทธิ(Right) ๔) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ(Unhealthiness) และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และปัญหาของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดให้มีมาตรการการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (เพิ่มเติม) ดังนี้

๑. มาตรการความปลอดภัยด้านผู้เรียน

๑.๑ ให้คัดกรองนักเรียนโดยละเอียดก่อนจัดนักเรียนเข้าประจำหอนอนโดยสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงปัญหาพฤติกรรมทางอารมณ์ โรคประจำตัวที่เป็นอันตราย ประวัติการใช้ยา ประวัติการแพ้ยา การแพ้อาหาร และยาประจำตัวและมอบหมายให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด

๑.๒ หากพบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือมีปัญหาด้านอารมณ์ให้ครูหรือผู้ดูแลสังเกตพฤติกรรมและดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด หากเกิดเหตุการณ์เกินการควบคุมดูแลได้ให้ดำเนินการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการช่วยเหลือต่อไป

๑.๓ กรณีนักเรียนที่มีโรคประจำตัว ครูอนามัยโรงเรียน ครูประจำหอนอน ครูประจำชั้น ต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดในการรับประทานยาประจำตัวอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยาสามัญประจำบ้านและยาอันตรายเพื่อป้องกันเหตุที่เกิดจากการใช้ยาผิดประเภท

๑.๔ จัดให้มีครูอยู่ประจำหอนอนนักเรียนในการดูแลนักเรียนในหอนอนตลอดเวลา เพื่อดูแลกำกับการปฏิบัติตน การฝึกทักษะด้านต่างๆ การดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียนในหอนอน สำหรับในโรงเรียนการศึกษาพิเศษควรมอบหมายให้ครูประจำหอนอนหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการพักนอนรวมกับนักเรียนที่หอนอนในช่วงเวลากลางคืนอย่างใกล้ชิด

๑.๕ งานอนามัยโรงเรียนจัดทำทะเบียนประวัติการใช้ยาของนักเรียนแต่ละคนโดยละเอียดและต้องประสานงานระหว่างสถานพยาบาลและครอบครัวของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

๑.๖ เมื่อมีนักเรียนเจ็บป่วยหรือมีภาวะที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน ให้งานอนามัยโรงเรียนรีบดำเนินการนำส่งสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้สถานศึกษาโดยเร็ว พร้อมทั้งรายงานเหตุการณ์ต่อผู้บริหารทราบทันที และแจ้งประสานงานผู้ปกครองให้ทราบต่อไป

๒. มาตรการความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

๒.๑ สถานศึกษามีการชักซ้อมแผนภัยพิบัติในสถานศึกษา อาทิ เหตุเพลิงไหม้ภายในสถานศึกษา เหตุแผ่นดินไหว เหตุอุทกภัย เหตุวาตภัย เป็นต้น

๒.๒ ผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมายต้องจัดให้มีมาตรการป้องกัน ตรวจสอบและควบคุมการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่เป็นอันตรายและสามารถนำมาใช้เป็นอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธในการก่อเหตุทำร้ายร่างกายนักเรียนหรือบุคลากร

๒.๓ มีการสำรวจและซ่อมบำรุงระบบป้องกัน ระบบแจ้งเตือน ระบบอาณัติสัญญาณเตือนภัยเป็นประจำสม่ำเสมอและพร้อมใช้งาน อาทิ สัญญาณเสียงเตือนภัย ทางหนีไฟหรือประตูหนีไฟ สัญญาณเตือนอัคคีภัย เครื่องตรวจจับควันไฟ เครื่องตรวจจับความร้อน ระบบไฟสำรอง ระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว ระบบสายดิน ไฟลายฉูดฉาด ถังดับเพลิง เป็นต้น ทั้งนี้ให้เหมาะสมกับประเภทความพิการและบริบทของสถานศึกษา

๒.๔ ต้องขจัดมุมอับและจุดเสี่ยงที่เป็นอันตรายต่อนักเรียน อาทิ สายไฟฟ้าแรงต่ำ ไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอ อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคารเรียนและอาคารประกอบ พื้นที่อันตรายในเขตก่อสร้าง สระน้ำ บ่อน้ำ คูคลอง รางระบายน้ำ อาคารที่ชำรุด บริเวณพื้นที่รกร้าง เป็นต้น

๓. มาตรการความปลอดภัยด้านการรักษาความปลอดภัย

๓.๑ ผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมาย กำกับ ติดตาม กำชับให้ครูผู้สอนดูแลนักเรียนในช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอน และช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันในโรงเรียนประจำอย่างเคร่งครัด

๓.๒ ในวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ สถานศึกษาต้องจัดเวรประจำวันยามรักษาการณ์ ผู้ตรวจเวร ให้มีความเหมาะสมกับการดูแลนักเรียนแต่ละประเภทสถานศึกษา

๓.๓ ผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมาย กำกับ ติดตาม นิเทศ และตรวจสอบการปฏิบัติงานของเวรประจำวัน ยามรักษาการณ์ ผู้ตรวจเวร ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอผ่านรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับสายงานการบังคับบัญชา

๓.๔ สถานศึกษามีการส่งต่อนักเรียนระหว่างเวรประจำวันและครูประจำหอนอนให้ชัดเจน พร้อมทั้งมีการบันทึกและตรวจสอบรายงานเหตุการณ์ประจำวัน เหตุฉุกเฉินเฉพาะหน้า เป็นลำดับชั้นชัดเจน รวมถึงการสร้างเครือข่ายการสื่อสารความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกที่มีประสิทธิภาพ

๓.๕ สถานศึกษามีการตรวจสอบและคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้าและออกสถานศึกษาตลอดเวลา อาทิ ผู้มาติดต่อราชการ ผู้ปกครองนักเรียน หรือบุคคลภายนอกอื่นๆ ที่จะเข้ามาภายในสถานศึกษาทุกกรณีอย่างเคร่งครัดทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

๔. มาตรการความปลอดภัยด้านอัปัติภัยในโรงเรียน

๔.๑ สถานศึกษาต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทางลาด รวจับ ทางม้าลาย สัญญาณไฟจราจร ป้ายเตือน ป้ายสัญลักษณ์ ป้ายบอกทาง จัดบริเวณที่จอดรถให้มีความปลอดภัยต่อนักเรียน

๔.๒ มีการตัดแต่งกิ่งไม้ ต้นไม้ ในบริเวณใกล้เคียงอาคารต่างๆ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากร

๔.๓ สถานศึกษาต้องมีจุดบริการรับส่งนักเรียน มีจุดรวมพลตามมาตรการสถานศึกษาปลอดภัย

๔.๔ สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบเตือนภัยล่วงหน้าให้สอดคล้องกับภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว ธรณีพิบัติ ภัยคุกคามจากสัตว์ป่า เป็นต้น

๕. มาตรการความปลอดภัยด้านปัญหาทางสังคม

๕.๑ สถานศึกษาจัดให้มีครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูจิตวิทยาที่สามารถแนะแนวและให้คำปรึกษาในการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน รวมถึงการปรับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนรายบุคคล

๕.๒ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนห่างไกลยาเสพติด รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด โดยการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้เกิดแก่นักเรียน

๕.๓ ครูปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้ในการปกป้องตัวเองและการเอาตัวรอดจากการถูกคุกคามทางเพศ การล้อเลียนและกลั่นแกล้งกันในชั้นเรียนหรือในหอนอน การเคารพสิทธิส่วนบุคคลของเพื่อนนักเรียนด้วยกันเองรวมถึงภัยในรูปแบบต่างๆ (สอดแทรกเข้าไปในบทเรียนและการจัดการเรียนการสอน)

๕.๔ ครูให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนรู้จักการใช้ประโยชน์จากโซเชียลมีเดียที่ถูกต้อง และรู้จักการป้องกันภัยจากโซเชียลเน็ตเวิร์ก

๖. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

๖.๑ สถานศึกษาควรจัดให้มีครูอนามัยโรงเรียน อยู่ประจำเรือนพยาบาลตลอดช่วงเวลากลางวันและกลางคืน เพื่อการดูแลนักเรียนประจำอย่างใกล้ชิด

๖.๒ สถานศึกษาจัดให้มีการควบคุม การใช้ การจ่ายยาสามัญประจำบ้าน ยาประจำตัวนักเรียน รวมถึงยาที่มีการควบคุมเป็นกรณีพิเศษ อย่างเคร่งครัดและรัดกุมเพียงพอ

๖.๓ สถานศึกษาจัดให้มีการส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยหรือประสบเหตุฉุกเฉินให้ถึงสถานพยาบาลอย่างทันท่วงทีและปลอดภัย เช่น มีรถรับ-ส่งและพนักงานขับรถที่พร้อมปฏิบัติงาน การประสานงานและส่งต่อกับสถานพยาบาลใกล้เคียง เป็นต้น

๖.๔ สถานศึกษาจัดให้มีการรายงานเหตุการณ์ เหตุฉุกเฉิน เหตุภัยพิบัติ อย่างรวดเร็วและเป็นระบบถึงผู้มีอำนาจสั่งการเพื่อรับทราบและแก้ไขสถานการณ์ผ่านระบบ MOE Safety Center หรือระบบรายงานเหตุของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

๗. มาตรการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา

๗.๑ สถานศึกษาจัดให้มีแผนเผชิญเหตุด้านความปลอดภัยและมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุทั้งในระดับห้องปฏิบัติการและภาคสนามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๗.๒ สถานศึกษาส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก การคุ้มครองเด็กและเยาวชน การบริหารความปลอดภัยภายในองค์กร ให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๗.๓ สถานศึกษากำกับ ติดตาม และประเมินผล พร้อมทั้งซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ให้มีความสามารถในการแก้ไขสถานการณ์เบื้องต้นและมีทักษะที่ถูกต้องในการเผชิญเหตุเฉพาะหน้าได้

๗.๔ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู พนักงานราชการ และบุคลากรทุกคน มีความตระหนักและมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนการบริหารความปลอดภัยภายในองค์กรอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการกระทำผิดวินัย การกระทำผิดกฎหมาย การกระทำโดยประมาทหรือการกระทำละเมิด

ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาถือปฏิบัติตามมาตรการโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันเหตุ และเพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาต่อไป
